

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра судової медицини

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи

Едуард БУРЯЧКІВСЬКИЙ

01 вересня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА З ВИБІРКОВОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МЕДИЧНЕ ПРАВО УКРАЇНИ

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Галузь знань: 22 «Охорона здоров'я»

Спеціальність: 222 «Медицина»

Освітньо-професійна програма: Медицина

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми «Медицина» підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 222 «Медицина» галузі знань 22 «Охорона здоров'я», ухваленою Вченою Радою ОНМедУ (протокол № 8 від 29 червня 2023 року).

Розробники: Проф.Бойчук А.Ю., доц.Терехов В.Ю., проф. Кривда Г.Ф., доц. Яворський Б.І.,ас. Ларсон Л.М.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри судової медицини
Протокол № 1 від «29» серпня 2023 р.

Завідувач кафедри

 Григорій КРИВДА

Погоджено із гарантом ОПП

 Валерія МАРІЧЕРЕДА

Схвалено предметною цикловою методичною комісією з медико-біологічних дисциплін ОНМедУ

Протокол № 1 від «29». 08 2023 р.

Голова предметної циклової методичної комісії з медико-біологічних наук ОНМедУ

 Леонід Годлевський

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри

Гістології, цитології, ембріології та патологічної морфології з курсом судової медицини

Протокол № 1 від «01» 09 2023 р.

Завідувач кафедри Варвара Ситнікова
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри

Протокол № ___ від “___” _____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____ Варвара Ситнікова

1. Опис навчальної дисципліни:

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Загальна кількість:	Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»	<i>Денна форма навчання</i>
Кредитів: 3,0	Спеціальність 222 «Медицина»	<i>Вибіркова дисципліна</i>
Годин: 90	Рівень вищої освіти другий (магістерський)	<i>Рік підготовки: 4</i>
Змістових модулів: 1		<i>Семестри VI</i>
		<i>Лекції (0 год.)</i>
		<i>Семінарські / Практичні (30 год.)</i>
		<i>Лабораторні (0 год.)</i>
		<i>Самостійна робота (60 год.)</i>
		<i>у т.ч. індивідуальні завдання (0 год.)</i>
		<i>Форма підсумкового контролю – залік</i>

2. Мета та завдання навчальної дисципліни, компетентності, програмні результати навчання .

Мета: Метою викладання навчальної дисципліни «Медичне право України» є фахова підготовка здобувачів, які навчаються за спеціальністю «Медицина», з метою формування і розвитку їхньої компетенції у галузі медичного права, спрямована на отримання необхідного обсягу теоретичних медико-правових знань, набуття практичних навичок у сфері охорони здоров'я, оволодіння достатнім рівнем правової культури та правової свідомості суб'єктів медичних правовідносин і дотримання прав людини в сфері охорони здоров'я.

Завдання:

- ♦ ознайомити із джерелами медичного права та тенденціями нормоутворення у сфері охорони здоров'я;
- ♦ надати знання щодо орієнтування в різних галузях права, законодавства та нормативних актах, що регулюють надання медичної допомоги і правовідносини у сфері охорони здоров'я;
- ♦ навчити виділяти дефекти надання медичної допомоги, їх правову кваліфікацію;
- ♦ навчити розрізняти види юридичної відповідальності за правопорушення у сфері охорони здоров'я;

- ♦ навчити користуватися юридичною практикою в галузі медичного права, в т.ч. Європейського суду з прав людини;
- ♦ закласти знання щодо механізмів здійснення прав та обов'язків суб'єктів медичних правовідносин.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних компетентностей:

- Інтегральних (ІК):

Здатність розв'язувати типові та складні задачі, у тому числі дослідницького та інноваційного характеру у сфері медицини. Здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії.

Загальних (ЗК)

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК4. Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності.

ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК10. Здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології

ЗК12. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків

ЗК14. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав и свобод людини і громадянина в Україні

Спеціальних (СК)

СК16. Здатність до ведення медичної документації, в тому числі електронних форм

СК25. Дотримання професійної та академічної доброчесності,

нести відповідальність за достовірність отриманих наукових результатів

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН1. Мати ґрунтовні знання із структури професійної діяльності. Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань. Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності.

ПРН2. Розуміння та знання фундаментальних і клінічних біомедичних наук, на рівні достатньому для вирішення професійних задач у сфері охорони здоров'я.

ПРН3. Спеціалізовані концептуальні знання, що включають наукові здобутки у сфері охорони здоров'я і є основою для проведення досліджень, критичне осмислення проблем у сфері медицини та дотичних до неї міждисциплінарних проблем.

ПРН21. Відшукувати необхідну інформацію у професійній літературі та базах даних інших джерелах, аналізувати, оцінювати та застосовувати цю інформацію.

Очікувані результати навчання.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

- джерела медичного права;
- механізми здійснення прав та обов'язків суб'єктів медичних правовідносин;
- дефекти надання медичної допомоги та їх правову кваліфікацію;
- види юридичної відповідальності за правопорушення у сфері охорони здоров'я;
- юридичну практику в галузі медичного права, в т.ч. Європейського суду з прав людини.

вміти:

- ✓ самостійно працювати із законодавством України та міжнародними і регіональними стандартами у сфері охорони здоров'я;
- ✓ розрізняти механізми здійснення прав та обов'язків суб'єктів медичних правовідносин;
- ✓ використовувати та складати нормативні і правові документи, що відносяться до майбутньої професійної діяльності.
- ✓ передбачати причини несприятливих наслідків у медичній практиці;
- ✓ ефективно використовувати арсенал експертиз і механізми контролю якості медичної допомоги;
- ✓ правильно оцінювати наслідки професійної діяльності медичних працівників;

3. Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Законодавче забезпечення охорони здоров'я в Україні: історико-правовий огляд, сучасний стан і перспективи розвитку. Медичне право в системі права України.

Гене́за правового регулювання охорони здоров'я в Україні.

Законодавство України про охорону здоров'я: сучасний стан і перспективи розвитку. Конституційне регулювання охорони здоров'я в Україні. Галузеве законодавство України у сфері охорони здоров'я. Медичний кодекс України: перспективи та проблеми впровадження. Угода про асоціацію «Україна - ЄС» в аспекті охорони здоров'я. Правова природа медичного права (галузь права, інститут права, галузь законодавства). Місце медичного права в системі права та системі законодавства України. Медичне право України як галузь права: поняття, завдання, предмет і методи. Медичні правовідносини: поняття, види і склад. Принципи і функції медичного права України. Система медичного права України. Джерела медичного права України. Медичне право як навчальна дисципліна і галузь науки.

Тема 2. Міжнародні та регіональні стандарти у сфері охорони здоров'я.

Міжнародні стандарти у сфері прав людини й охорони здоров'я: загальна характеристика. Міжнародні акти у сфері охорони здоров'я та прав людини, які містять обов'язкові до виконання норми і принципи (Міжнародний пакт про громадянські і політичні права, Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права, Конвенція про права дитини, Конвенція про права інвалідів). Міжнародні акти у сфері охорони здоров'я та прав людини, які містять рекомендаційні норми і принципи (Міжнародні стандартні правила поведінки з в'язнями, Принципи захисту психічно хворих осіб і поліпшення психіатричної допомоги, Алма-Атинська декларація, Лісабонська декларація прав пацієнта). Роль і значення Загальної декларації прав людини та її місце в системі міжнародних стандартів у галузі охорони здоров'я та прав людини. Права пацієнтів за міжнародними актами у сфері охорони здоров'я і прав людини. Права медичних працівників за міжнародними актами у сфері охорони здоров'я і прав людини.

Регіональні стандарти у сфері прав людини й охорони здоров'я: загальна характеристика. Регіональні акти у сфері охорони здоров'я та прав людини, які містять обов'язкові до виконання норми і принципи (Європейська конвенція про захист прав людини і основоположних свобод, Європейська соціальна хартія, Європейська конвенція про права людини і біомедицину). Регіональні акти у сфері охорони здоров'я та прав людини, які містять рекомендаційні норми і принципи (Європейська хартія прав пацієнтів, Декларація про політику в галузі дотримання прав пацієнтів в Європі, Люблянська хартія з реформування охорони здоров'я). Права пацієнтів за регіональними актами у сфері охорони здоров'я і прав людини. Права медичних працівників за регіональними актами у сфері охорони здоров'я і прав людини. Місце і значення актів Європейського Союзу в системі регіональних стандартів у сфері охорони здоров'я і прав людини.

Тема 3. Система прав людини у сфері охорони здоров'я. Правовий статус суб'єктів медичних правовідносин.

Права людини у сфері охорони здоров'я: поняття, класифікація, загальна характеристика. Гарантії забезпечення прав людини у сфері охорони здоров'я. Право людини на життя і медична практика: питання

співвідношення. Право людини на охорону здоров'я. Право людини на медичну допомогу. Права на згоду та відмову від медичного втручання. Право людини на медичну інформацію: загальна характеристика і правове забезпечення. Право людини на лікарську таємницю: загальна характеристика і правове забезпечення. Права людини, яка перебуває на стаціонарному лікуванні у закладі охорони здоров'я. Законодавче забезпечення прав пацієнта: міжнародні стандарти та національні акти. Нормативне регулювання обов'язків пацієнта в Україні. Правове регулювання професійних прав медичних працівників. Юридична регламентація професійних обов'язків медичних працівників. Правовий статус законних представників та інших суб'єктів медичних правовідносин. Правовий статус лікуючого лікаря за національним законодавством. Професійна етика та медична деонтологія при провадженні медичної практики.

Тема 4. Правопорушення та юридична відповідальність у сфері охорони здоров'я. Юридична оцінка дефектів надання медичної допомоги. Янтрогенна патологія.

Поняття та види юридичної відповідальності суб'єктів медичних правовідносин. Звільнення від юридичної відповідальності: правові підстави. Кримінальна відповідальність медичних працівників за вчинення професійних злочинів. Цивільно-правова відповідальність у галузі охорони здоров'я. Адміністративна відповідальність медичних працівників. Дисциплінарна відповідальність медичних працівників. Поняття та види форм захисту прав суб'єктів медичних правовідносин. Судова форма захисту прав суб'єктів медичних правовідносин. Позасудова форма захисту прав суб'єктів медичних правовідносин. Неюрисдикційні форми захисту прав суб'єктів медичних правовідносин: самозахист; альтернативне розв'язання конфліктів; допомога незалежних громадських об'єднань; звернення до професійних медичних асоціацій. Дефекти надання медичної допомоги: поняття і види. Юридична оцінка дефектів надання медичної допомоги. Поняття та форми янтрогенії.

Тема 5. Правове регулювання трудової діяльності медичних працівників.

Загальна характеристика трудового законодавства в медичній сфері. Трудовий договір та порядок його укладення. Підстави та порядок припинення трудового договору. Робочий час та його види. Час відпочинку. Нормування робочого часу для працівників закладів та установ охорони здоров'я. Оплата праці. Гарантії і компенсації. Підстави матеріальної відповідальності медичних працівників. Трудова дисципліна та охорона праці співробітників медичних установ.

Тема 6. Правове регулювання окремих видів медичної діяльності.

Загальна характеристика первинної медичної допомоги: поняття, принципи, значення. Правила надання первинної медичної допомоги за законодавством України. Правовий статус лікаря, який надає первинну медичну допомогу. Законодавче забезпечення вільного вибору лікаря

первинної ланки. Декларація про вибір лікаря, який надає первинну медичну допомогу: поняття, порядок заповнення та подання. Припинення або тимчасове призупинення дії Декларації. Загальна характеристика первинної медичної допомоги: поняття, принципи, значення. Загальна характеристика вторинної медичної допомоги: поняття, принципи, значення. Загальна характеристика третинної медичної допомоги: поняття, принципи, значення. Загальна характеристика екстреної медичної допомоги: поняття, принципи, значення. Загальна характеристика медичної реабілітації: поняття, принципи, значення. Загальна характеристика надання медичної допомоги із застосуванням телемедицини: поняття, принципи, значення.

Тема 7. Правовий порядок захисту населення від інфекційних хвороб.

Загальна характеристика правового регулювання у сфері охорони здоров'я щодо захисту населення від інфекційних хвороб. Правовий статус суб'єктів медичних правовідносин в умовах лікування інфекційних і венеричних хвороб. Правове регулювання проведення профілактичних щеплень в Україні. Боротьба з туберкульозом: правові аспекти. Особливості соціально-правового захисту осіб, інфікованих ВІЛ чи осіб, які страждають на хворобу, зумовлену ВІЛ. Право громадського здоров'я: поняття, принципи та основні моделі. Правове регулювання громадського здоров'я. Конституційні засади і межі права громадського здоров'я. Концепція розвитку громадського здоров'я за законодавством України. Міжнародні стандарти у сфері громадського здоров'я. Роль і значення Угоди про асоціацію Україна-ЄС у сфері громадського здоров'я.

Тема 8. Правові та організаційні основи охорони материнства і дитинства.

Організаційні та правові основи охорони материнства і дитинства. Конвенція про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок. Конвенція про охорону материнства. Загальна характеристика сімейної медицини. Законодавче забезпечення сімейної медицини. Правовий статус амбулаторії загальної практики. Правовий статус сімейного лікаря.

Тема 9. Правовий порядок трансплантації органів та інших анатомічних матеріалів людини.

Правове регулювання трансплантації в Україні. Поняття трансплантації. Положення про торгівлю живими органами. Умови та порядок взяття гомотрансплантантів у живих донорів. Види донорства. Права реципієнта. Правовий аспект застосування анатомічних матеріалів померлих осіб. Особливості отримання і використання деяких видів анатомічних матеріалів. Відповідальність за порушення законодавства про трансплантацію.

Тема 10. Правове регулювання психіатричної допомоги.

Правове регулювання здійснення спеціальних заходів профілактики і лікування хронічного алкоголізму, наркоманії та інших соціально небезпечних захворювань. Державна політика боротьби з тютюнопалінням в Україні. Загальна характеристика правового забезпечення галузі психіатрії в Україні. Види та порядок надання психіатричної допомоги в Україні. Особливості надання психіатричної допомоги у примусовому порядку.

Правовий статус особи, якій надається психіатрична допомога. Правовий статус медичного працівника при наданні психіатричної допомоги. Біоетичні основи надання психіатричної допомоги

Тема 11. Правове регулювання паліативної допомоги. Організаційно-правове функціонування хоспісів.

Загальна характеристика правового забезпечення галузі паліативної та хоспісної допомоги в Україні. Міжнародно-правові стандарти у сфері надання паліативної та хоспісної допомоги. Порядок надання паліативної та хоспісної допомоги в Україні. Організаційно-правові засади створення і функціонування закладів, у яких надається паліативна та хоспісна допомога. Правовий статус особи, якій надається паліативна та хоспісна допомога в Україні. Правовий статус медичного працівника при наданні паліативної хоспісної допомоги. Особливості обігу лікарських засобів при наданні паліативної і хоспісної допомоги.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин			
	Усього	у тому числі		
		Лек.	Практ. з.	СРС
1	2	3	4	5
Тема 1. Законодавче забезпечення охорони здоров'я в Україні: історико-правовий огляд, сучасний стан і перспективи розвитку. Медичне право в системі права України.	6	0	2	4
Тема 2. Міжнародні та регіональні стандарти у сфері охорони здоров'я.	10	0	4	6
Тема 3. Система прав людини у сфері охорони здоров'я. Правовий статус суб'єктів медичних правовідносин.	8	0	4	4
Тема 4. Правопорушення та юридична відповідальність у сфері охорони здоров'я. Юридична оцінка дефектів надання медичної допомоги. Янтрогенна патологія.	8	0	4	4
Тема 5. Правове регулювання трудової діяльності медичних	12	0	4	8

працівників.				
Тема 6. Правове регулювання окремих видів медичної діяльності.	8	0	2	6
Тема 7. Правовий порядок захисту населення від інфекційних хвороб.	8	0	2	6
Тема 8. Правові та організаційні основи охорони материнства і дитинства.	6	0	2	4
Тема 9. Правовий порядок трансплантації органів та інших анатомічних матеріалів людини.	10	0	2	8
Тема 10. Правове регулювання психіатричної допомоги.	6	0	2	4
Тема 11. Правове регулювання паліативної допомоги. Організаційно-правове функціонування хоспісів.	8	0	2	6
<i>Разом</i>	90	0	30	60

5. Теми лекційних /семінарських/ практичних/ лабораторних занять

5.1. Теми лекційних занять

Лекційні заняття не передбачені.

5.2. Теми семінарських занять

Семінарські заняття не передбачені.

5.3. Теми практичних занять

Назви тем	Кількість годин
Тема 1. Законодавче забезпечення охорони здоров'я в Україні: історико-правовий огляд, сучасний стан і перспективи розвитку. Медичне право в системі права України.	2
Тема 2. Міжнародні та регіональні стандарти у сфері охорони здоров'я.	4

Тема 3. Система прав людини у сфері охорони здоров'я. Правовий статус суб'єктів медичних правовідносин.	4
Тема 4. Правопорушення та юридична відповідальність у сфері охорони здоров'я. Юридична оцінка дефектів надання медичної допомоги. Янтрогенна патологія.	4
Тема 5. Правове регулювання трудової діяльності медичних працівників.	4
Тема 6. Правове регулювання окремих видів медичної діяльності.	2
Тема 7. Правовий порядок захисту населення від інфекційних хвороб.	2
Тема 8. Правові та організаційні основи охорони материнства і дитинства.	2
Тема 9. Правовий порядок трансплантації органів та інших анатомічних матеріалів людини.	2
Тема 10. Правове регулювання психіатричної допомоги.	2
Тема 11. Правове регулювання паліативної допомоги. Організаційно-правове функціонування хоспісів.	2
Разом	30

5.4 Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття не передбачені.

6. Самостійна робота здобувача вищої освіти

№	Назва теми / види завдань	Кіл-ть годин
1.	Тема 1. Підготовка до практичних занять 1	4
2.	Тема 2. Підготовка до практичних занять 2	6
3.	Тема 3. Підготовка до практичних занять 3	4
4.	Тема 4. Підготовка до практичних занять 4	4
5.	Тема 5. Підготовка до практичних занять 5	8
6.	Тема 6. Підготовка до практичних занять 6	6
7.	Тема 7. Підготовка до практичних занять 7	6
8.	Тема 8. Підготовка до практичних занять 8	4

9.	Тема 9. Підготовка до практичних занять 9	8
10.	Тема 10. Підготовка до практичних занять 10	4
11.	Тема 11. Підготовка до практичних занять 11	6
	Разом	60

7. Методи навчання

Практичні заняття: словесні (обговорення тем практичних занять, розповідь, пояснення, дискусія, обговорення проблемних ситуацій).

Самостійна робота: самостійна робота з рекомендованою основною та додатковою літературою, з електронними інформаційними ресурсами, самостійна робота з самостійна робота з підручником, самостійне вирішення клінічних завдань.

8. Форми контролю та методи оцінювання (у т.ч. критерії оцінювання результатів навчання)

9.

Поточний контроль: усне опитування, тестування, оцінювання активності на занятті.

Підсумковий контроль: залік.

Оцінювання поточної навчальної діяльності на практичному занятті:

При оцінюванні засвоєння кожної теми здобувачу вищої освіти виставляються оцінки за 4-ри бальною (традиційною) шкалою («2», «3», «4», «5»).

1. Оцінювання теоретичних знань з теми заняття:

- методи: опитування, вирішення ситуаційної клінічної задачі, тестів
- максимальна оцінка – 5, мінімальна оцінка – 3, незадовільна оцінка – 2.

2. Оцінка практичних навичок з теми заняття:

- методи: оцінювання правильності виконання практичних навичок
- максимальна оцінка – 5, мінімальна оцінка – 3, незадовільна оцінка – 2.

Оцінка за одне практичне заняття є середньоарифметичною за всіма складовими і може мати лише цілу величину (5, 4, 3, 2), яка округлюється за методом статистики.

Критерії поточного оцінювання на практичному занятті:

«5»	Здобувач вільно володіє матеріалом, приймає активну участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, впевнено демонструє практичні навички під час огляду потерпілого або трупа та інтерпритації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень, висловлює свою думку з теми заняття, демонструє клінічне мислення.
«4»	Здобувач добре володіє матеріалом, приймає участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, демонструє практичні навички під час огляду потерпілого або трупа та інтерпритації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень з деякими помилками, висловлює свою думку з теми заняття, демонструє клінічне мислення.
«3»	Здобувач недостатньо володіє матеріалом, невпевнено приймає участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, демонструє практичні навички під час огляду потерпілого або трупа та інтерпритації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень з суттєвими помилками.
«2»	Здобувач не володіє матеріалом, не приймає участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, не демонструє практичні навички під час огляду потерпілого або трупа та інтерпритації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень.

Залік виставляється здобувачу, який виконав усі завдання робочої програми навчальної дисципліни, приймав активну участь у практичних заняттях, виконав та захистив індивідуальне завдання та має середню поточну оцінку не менше ніж 3,0 і не має академічної заборгованості.

Залік здійснюється: на останньому занятті до початку екзаменаційної сесії - при стрічковій системі навчання, на останньому занятті – при цикловій системі навчання. Оцінка за залік є середньоарифметичною за всіма складовими за традиційною чотирибальною шкалою і має величину, яка округлюється за методом статистики з двома десятковими знаками після коми.

9. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Отриманий середній бал за навчальну дисципліну для здобувачів, які успішно опанували робочу програму навчальної дисципліни, конвертується з традиційної чотирибальної шкали у бали за 200-бальною шкалою, як наведено у таблиці:

Таблиця конвертації традиційної оцінки у багатобальну шкалу

Традиційна чотирибальна шкала	Багатобальна 200-бальна шкала
Відмінно («5»)	185 – 200
Добре («4»)	151 – 184
Задовільно («3»)	120 – 150
Незадовільно («2»)	Ниже 120

Багатобальна шкала (200-бальна шкала) характеризує фактичну успішність кожного здобувача із засвоєння освітньої компоненти. Конвертація традиційної оцінки (середній бал за навчальну дисципліну) в 200-бальну виконується інформаційно-технічним відділом Університету.

Відповідно до отриманих балів за 200-бальною шкалою, досягнення здобувачів оцінюються за рейтинговою шкалою ECTS. Подальше ранжування за рейтинговою шкалою ECTS дозволяє оцінити досягнення здобувачів з освітньої компоненти, які навчаються на одному курсі однієї спеціальності, відповідно до отриманих ними балів.

Шкала ECTS є відносно-порівняльною рейтинговою, яка встановлює належність здобувача до групи кращих чи гірших серед референтної групи однокурсників (факультет, спеціальність). Оцінка «А» за шкалою ECTS не може дорівнювати оцінці «відмінно», а оцінка «В» – оцінці «добре» тощо. При конвертації з багатобальної шкали межі оцінок «А», «В», «С», «D», «Е» за шкалою ECTS не співпадають з межами оцінок «5», «4», «3» за традиційною шкалою. Здобувачі, які одержали оцінки «FX» та «F» («2») не вносяться до списку здобувачів, що ранжуються. Оцінка «FX» виставляється здобувачам, які набрали мінімальну кількість балів за поточну навчальну діяльність, але яким не зарахований підсумковий контроль. Оцінка «F» виставляється здобувачам, які відвідали усі заняття з дисципліни, але не набрали середнього балу (3,00) за поточну навчальну діяльність і не допущені до підсумкового контролю.

Здобувачі, які навчаються на одному курсі (однієї спеціальності), на підставі кількості балів, набраних з дисципліни, ранжуються за шкалою ECTS таким чином:

Конвертація традиційної оцінки з дисципліни та суми балів за шкалою ECTS

Оцінка за шкалою ECTS	Статистичний показник
A	Найкращі 10% здобувачів
B	Наступні 25% здобувачів
C	Наступні 30% здобувачів
D	Наступні 25% здобувачів
E	Наступні 10% здобувачів

10. Методичне забезпечення:

- Робоча програма навчальної дисципліни
- Силабус навчальної дисципліни
- Мультимедійні презентації
- Методичні розробки практичних занять
- Електронний банк тестових завдань за підрозділами з дисципліни.

12. Перелік питань до практичних занять.

1. Медичне право як комплексна галузь права.
2. Зв'язок медичного права та законодавства про охорону здоров'я.
3. Конституція України, Основи законодавства України про охорону здоров'я громадян як основне джерело медичного права.
4. Поняття й ознаки міжнародного медичного права.
5. Охорона здоров'я в Україні.
6. Система охорони здоров'я в Україні. Приватна медицина.
7. Порядок і підстава надання платних медичних послуг.
8. Права й обов'язки пацієнта.
9. Добровільна інформована згода на медичне втручання.
10. Право на відмову від медичної допомоги.
11. Основні правила здійснення трансплантації органів в Україні.
12. Підстави для штучного переривання вагітності.
13. Переривання вагітності по соціальних і медичних показаннях.
14. Медична стерилізація - правовий і медичний аспекти.
15. Нормативне регулювання сурогатного материнства.
16. Соціальний захист медичних працівників в Україні.
17. Організація санітарно-епідеміологічного нагляду в Україні.
18. Система й структура медичного страхування в Україні.
19. Роль страхових медичних організацій у системі медичного страхування громадян в в Україні.
20. Особливості професійної підготовки медичних і фармацевтичних працівників в Україні.
21. Допуск до професійної медичної діяльності в Україні.
22. Особливості правового регулювання праці працівників охорони здоров'я в Україні.
23. Лікарська помилка. Загальна характеристика
24. Права й обов'язки працівників охорони здоров'я в Україні.
25. Поняття експертизи якості медичної допомоги.
26. Медична експертиза як засіб доведення в Україні.
27. Організація судово-медичної експертизи в Україні.
28. Підстави й умови відповідальності за неналежне надання медичної допомоги в Україні.
29. Специфіка кримінальної відповідальності медичних працівників в Україні.
30. Відшкодування шкоди, заподіяної здоров'ю громадянина при наданні медичної допомоги.

31. Дисциплінарна й матеріальна відповідальність медичних працівників.

32. Відповідальність пацієнта перед медичною установою.

ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК, ЗАСВОЄННЯ ЯКИХ КОНТРОЛЮЄТЬСЯ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ:

- реалізовувати свої права та обов'язки; □
- захищати свої права та законні інтереси;
 - працювати із законодавством України та здійснювати пошук потрібних правових норм;
 - усно та письмово, логічно правильно обґрунтовувати правові явища і процеси;
 - вести медичну документацію.

12.Рекомендована література

Основна література:

1. Медичне право України: / підручник за заг. ред. Харитонов О.І., Булеца С.Б., Стеценко С.Г., Майданник Р.А., Сенюта І.Я., Триньова Я.О., Менжул М.В., Львів, 2021 р. – 720 с.
2. Медичне право України: навчальний посіб. / І.В. Чеховська. – Ірпінь: Університет ДФС України, 2020. - 480 с.

Додаткова література:

- 1.Паліативна та хоспісна допомога: підручник / [Вороненко Ю. В. та ін.]; за ред. акад. НАМН України Ю. В. Вороненка, чл.-кор. НАМН України Ю. І. Губського; Нац. мед. акад. післядиплом. освіти ім. П. Л. Шупика. - Вінниця: Нова Книга, 2017. - 385 с.
2. Грін О. О. Загальне медичне право: Навчальний посібник: Альб.схем. О.О. Грін –Ужгород: Видавництво «ФОП Сабов А.М.», 2017.
3. Котуха О. С. Медичне право України: навчальний посібник / укладач Котуха О.С. –Львів: Видавництво Львівської комерційної академії, 2016.
4. Лемеха Р. І. Об'єктивна сторона складу злочину «неналежне виконання професійних обов'язків медичним працівником» // Медичне право. – № 2 (20). – 2017.
5. Кримінальне право України. Загальна частина: навчальний посібник // за заг. ред. професора В. М. Трубникова, Харків, 2017.
6. Клапатий Д. Й. Законодавче регулювання провадження господарської діяльності з медичної практики фізичними особами-підприємцями // Медичне право. – Спеціальний випуск. – № 3. – 2017.
7. Булеца С. Б. Цивільні правовідносини, що виникають у сфері здійснення медичної діяльності: теоретичні та практичні проблеми: дис. докт. юрид. Наук / С. Б. Булеца. — Одеса, 2016.
8. Герц А. А. Договірні зобов'язання у сфері надання медичних послуг: дис. ... докт. юрид. Наук / А. А. Герц – Львів, 2016.

10. Сенюта І. Я. Дефекти надання медичної допомоги: поняття і види // Медичне право. – № 1 (19). – 2017.
11. Сенюта І. Я. Право на згоду та право на відмову від медичної допомоги: особливості та межі здійснення // Підприємництво, господарство і право. - № 10(248). – 2016.
12. Сенюта І. Я. Правовий звичай як джерело права та регулятор відносин в сфері надання медичної допомоги // Медичне право. - № 2 (20). – 2017.
13. Сенюта І. Я. Стандарти у сфері охорони здоров'я як джерело правовідносин у сфері на дання медичної допомоги // Медичне право. – Спеціальний випуск. – № 3. – 2017.
- Сенюта І. Я. Цивільні правовідносини у сфері проведення медичних дослідів // Медичне право. – № 1 (21). – 2018.
14. Сенюта І. Я. Цивільні правовідносини у сфері репродуктивних технологій // Права людини: філософські, теоретико-юридичні та політологічні виміри [Статті учасників ІМіжнародного круглого столу 28-29 жовтня 2016 р.]. – Львів, 2017.
15. Терешко Х. Я. Право на медичну інформацію: деякі аспекти // Медичне право. – Спеціальний випуск. – № 3. – 2017
16. Senyuta I.Y. The emerging public health legislation in Ukraine // South Eastern European Journal of Public Health. – Volume VII, 2017.
17. Senyuta I. Y. Medical Neutrality as a Human Rights in Patient Care Concept: Experience of Ukraine/ I.Y. Senyuta, D.Y. Klapatyi // Medical Law. — № 17. — 2016.
18. Богомазова І. О. Право на якісні та безпечні лікарські засоби в системі права на охорону здоров'я // Медичне право. – Спеціальний випуск. – № 3. – 2017.
19. Фещенко Ю.І. Паліативна та хоспісна допомога хворим на туберкульоз: навчальний посібник. Київ: ВСВ «Медицина», 2017 – 128 с.

Основні нормативно-правові акти України:

1. Конституція України від 28.06.1996 р. (із змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
2. Кодекс адміністративного судочинства від 06.07.2005 р. (із змінами та доповненнями) (ред. Від 03.10.2017 р.) [Електронний ресурс]. —
Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2747-15>
3. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 р. (із змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
[Http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/80731-10](http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/80731-10)
4. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 р. (із змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>
5. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. (із змінами та

доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/435-15>

1. Етичний кодекс лікаря України прийнятий Всеукраїнським з'їздом лікарських організацій та Х З'їздом Всеукраїнського лікарського товариства (ВУЛТ) від 27.09.2009 р.

7. Основи законодавства України про охорону здоров'я: Закон України від 19.11.1992 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу:<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2801-12>

8. Про захист населення від інфекційних хвороб: Закон України від 06.04.2000 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1645-14>

9. Про протидію поширенню хвороб, зумовлених вірусом імунодефіциту людини (ВІЛ), та правовий і соціальний захист людей, які живуть з ВІЛ: Закон України від 12.12.1991 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1972-12>

10. Про трансплантацію органів та інших анатомічних матеріалів людині: Закон України від 16.07.1999 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1007-14>

11. Про психіатричну допомогу: Закон України від 22.02.2000 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1489-14>

12. Про захист персональних даних: Закон України від 01.06.2010 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2297-17>.

13. Про донорство крові та її компонентів: Закон України від 23.06.1995 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/239/95-вр>.

14. Про організацію паліативної допомоги в Україні: [Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 21 січ. 2013 р. № 41] // Офіц. вісн. України. – 2013. – 26 лют. (№ 13). – С. 77. – Ст. 502.

Міжнародні та регіональні стандарти:

1. Декларація про медичну допомогу, орієнтовану на пацієнта /Міжнародний альянс організацій пацієнтів, від 24.02.2006 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.patientsorganizations.org>

2. Декларація про політику в галузі дотримання прав пацієнта в Європі / Європейська консультативна нарада ВООЗ з прав пацієнта, 1994 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
http://www.who.int/genomics/public/eu_declaration1994.pdf

3. Джакартська декларація про провідну роль зміцнення здоров'я у XXI столітті / ВООЗ, 21-25 липня 1997 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<http://www.who.int/healthpromotion/conferences/previous/jakarta/declaration/en/index1.html>

4. Європейська соціальна хартія / Рада Європи, від 03.05.1996 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/994_062
5. Європейська хартія прав пацієнтів, листопад 2002 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.activecitizenship.net/patients-rights/projects/29-european-charter-of-patients-rights.html>
6. Захист осіб з психічними захворюваннями та покращення психіатричної допомоги: Резолюція Генеральної Асамблеї ООН № 46/119 / Генеральна Асамблея ООН. 17 грудня 1991 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.un.org/documents/ga/res/46/a46r119.htm>
7. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод / Рада Європи, від 04.11.1950 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_004
8. Конвенція про захист прав та гідності людини щодо застосування Біології та медицини: Конвенція про права людини та біомедицину / Рада Європи, від 04.04.1997 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_334
9. Конвенція про права інвалідів. ООН, від 13.12.2006 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_g71
10. Лісабонська декларація про права пацієнта / Всесвітня медична асоціація. Асамблея ВМА, вересень-жовтень 1981р., переглянута у 2005 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.med-pravo.ru/Ethics/LisbonDecl.htm>
11. Люблянська хартія з реформування охорони здоров'я / ВООЗ, від 18.06.1996 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.euro.who.int/data/assets/pdf_file/0010/113302/E55363.pdf
12. Міжнародні керівні принципи етики для біомедичних досліджень на людині / Рада міжнародних організацій медичних наук, 2002 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.fhi.org/training/fr/retc/pdf_files/cioms.pdf
13. Рекомендації REC (2004)10 Комітету Міністрів Ради Європи державам-учасникам щодо захисту прав людини і гідності осіб з психічними розладами / Комітет Міністрів Ради Європи, від 22.09.2004 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?id=775685>
14. Хартія про право на охорону здоров'я / Міжнародний союз юристів. Генеральна асамблея МСЮ, від 31.08.2005 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.uianet.org/documents/qquia/resolutions/Sante4Gb.pdf>

13. Електронні інформаційні ресурси

1. <http://www.nbuv.gov.ua/> – Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського.
2. <https://scholar.google.com> – Веб-сторінка Google Академія.
3. <https://www.scopus.com> – Веб-сторінка Наукометричної бази Scopus.